

NORDRE LAND KOMMUNE

MØTEINNKALLING FOR FORMANNSKAPET

TID: 28.09.2016 kl. 09.30

STED: FORMANNSKAPSSALEN, 2. ETG., RÅDHUSET

Gruppemøte: kl. 08.00

Eventuelle forfall meldes på telefon 61 11 60 46

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

SAKSLISTE:

Sak nr. Innhold:

96/16

SØKNAD TIL NÆRINGSFONDET TORPA HJEMMEBAKST DA

97/16

KOMMUNAL PLAN FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET - OFFENTLIG
ETTERSYN

98/16

KRISESENTERET I GJØVIK - NYE LOKALER

99/16

NY KOMMUNELOV

100/16

ÅPEN POST

NORDRE LAND KOMMUNE, den 20. september 2016

.....
Ola Tore Dokken
ordfører

Lnr.: 11255/16
Arkivsaksnr.: 16/1566
Arkivnøkkel.: 223

Saksbehandler: IBO

Utskrift til:

- Torpa Hjemmebakst DA v/ Gun Irene Opdal Storheil
- Økonomiavdelingen, her

SØKNAD TIL NÆRINGSFONDET TORPA HJEMMEBAKST DA

Sammendrag:

Torpa Hjemmebakst DA ble opprinnelig startet i 1995, men har de 6 siste årene ikke vært i drift. Nå søkes det om inntil kr. 50.000,- til kjøp av inventar til ny oppstart av bedriften.

Lokalet som tidligere ble brukt er forfalt og det er behov for å gjøre investering for å starte driften på ny. På grunn av en brann, er det bygget opp et nytt bygg som er tenkt brukt til nytt bakeri. Bakeriet var godt besøkt av både hytte- og bygdefolk da det var i drift. For å komme i gang kreves investering i inventar og produksjonsutstyr.

Etter en totalvurdering av søknaden anbefaler rådmannen at søknaden innvilges med kr. 20.000,-. Tilskuddets størrelse er vurdert i forhold til tidligere tildelinger og at søker også har fått innvilget støtte på inntil kr. 26.000 gjennom Innovasjon Norge i år.

Vedlegg:

Søknad fra Torpa Hjemmebakst DA om tilskudd/oppstartsmidler, mottatt 18. august 2016.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Torpa Hjemmebakst DA søker om økonomisk tilskudd fra Næringsfondet på inntil kr. 50.000,- til innkjøp av inventar for ny oppstart av bedriften.

Torpa Hjemmebakst ble startet i 1995 i Øverbygda langs Synnfjellvegen og drevet fram til 2010. Grunnen til at driften ble avviklet var dødsfall. For fire år siden raste en stall som sto på gården og det ble bestemt at forsikringspengene skulle brukes for å bygge opp et nytt bakeri. Søker opplyser at bruksendring av bygget er godkjent av Nordre Land kommune. Da dette var en driftsbygning, dekker ikke forsikringspengene nytt inventar og standard som kreves i et godkjent bakeri. Det er lagt ned betydelig egeninnsats og det som gjenstår er å få på plass nytt produksjonsutstyr. Utstyret fra 1995 er i slik forfatning at det ikke kan nyttiggjøres i ny drift. I tillegg behøves to veiskilt for å markedsføre bakeriet.

Søker opplyser at foretaket var et positivt tilskudd til bygda og for kommunen generelt, og var godt omtalt og besøkt av både hyttefolk og bygdefolket når det var i drift.

Det er satt opp følgende investeringsbudsjett:

Eltemaskin	1 stk	14769
Kjevlemaskin	1 stk	41773
Kjølerom	1 stk	26429
Induksjonstopp	1 stk	10995
Siemens stekeovn	4 stk 6308,-	25232
Steketakker	2 stk 2495,-	4990
Ventilator	1 stk	4384
Fryser	2 stk 5995,-	11990
Kjøkkenmaskin	1 stk	9898
Oppvaskemaskin	1 stk	10995
Printer	1 stk	2490
Håndmikser	2 stk 799,-	1598
	Totalsum:	165543

Det er satt opp følgende finansieringsplan:

Investeringsmidler Innovasjon Norge	26000
Egenkapital	0
	Totalt
	26000

Egeninnsats er beregnet til 172 arbeidstimer.

Bygget er bruksendret fra driftsbygning til næringsbygg, da den tidligere stallen som dette opprinnelig var, raste sammen, det er derfor brukt forsikringspenger, samt litt i overkant av 100.000 kr fra egen inntekt.

Vurdering:

Søknader til kommunens næringsfond skal vurderes i forhold til om søknaden er med på å oppfylle målsettingene/tiltakene i kommunens strategiske nærings- og utviklingsplan, ref. kommunestyresak 90/11. Rådmannen mener søknaden faller inn under to av målsettingene i planen;

- Beholde og skape flere arbeidsplasser i eksisterende bedrifter
- Øke omsetningen i varehandelen i kommunen

Rådmannen synes det er positivt at søker ønsker å starte opp igjen Torpa Hjemmebakst DA, og tror dette kan gi både hytte- og lokalbefolkning et ønsket tilbud.

En tildeling fra kommunens næringsfond skal vurderes i forhold til om den kan være konkurransevridende. Når det gjelder produksjonen av bakervarer med tanke på hyttefolket i Synnfjellet, er rådmannen av den oppfatning at en eventuell støtte ikke vil være konkurransevridende fordi dette er håndverk og kan ikke direkte sammenlignes med dagligvareforretninger.

Videre må søknaden vurderes mot vedtektens § 4 hvor det heter ”samlet finansiere av fondet til private næringstiltak skal som hovedregel ikke overstige 50 % av det godkjente kapitalbehovet for prosjektet. Rådmannen har gjort en gjennomgang av investeringsbehovet, og mer at alle budsjettpostene med unntak av printere godkjennes.

Etter en totalvurdering av søknaden anbefaler rådmannen at søknaden innvilges med kr. 20.000,-. Tilskuddets størrelse er vurdert i forhold til tidligere tildelinger og at søker har fått innvilget kr. 26.000 gjennom Innovasjon Norge i år.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde formannskapet til å fatte slikt vedtak:

1. Formannskapet, som fondsstyre, bevilger inntil kr. 20.000,- til Torpa Hjemmebakst DA
2. Tilskuddet finansieres med overføring fra kommunens næringsfond, og reduserer fondet fra kr. 106.609,- til kr. 86.609,-.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 9. september 2016

Jarle Snekkestad
rådmann

Ingrid Bondlid
rådgiver

Søknad om oppstartsmidler lokal næringsvirksomhet.

Torpa Hjemmebakst DA ble i 1995 opprettet og startet opp av min mor Vigdis Opdal og hennes venninne Anne Berit Mæhlum.

Bakeriet ble startet opp i øverbygda, langs synnfjellveien i Nordre Land Kommune, i en gammel bygning som de innvendig hadde pusset opp og omgjort til næringsvirksomhet.

De drev bakeriet sammen i 10 år, etter dette var det jeg og min mor som drev bakeriet, frem til for 6 år siden da min far ble alvorlig syk, og senere døde. I denne perioden og frem til i dag har bakeri driften ligget nede, og siden både dagens krav til å drive en slik næringsvirksomhet og det tidligere lokalet har forfalt og trenger store endringer for å tilfredsstille disse, ble kostnadene alt for store til å starte dette arbeidet.

For 4 år siden raste en eldre stall som stod på gården vår litt lengre nede i bygda. Vi bestemte oss derfor for å bygge opp igjen dette bygget for forsikringspengene, og søke om bruksendring på bygget, og benytte dette som bakeri. Bruksendringen er godkjent av Nordre Land Kommune. Da dette i utgangspunktet var en driftsbygning dekker derfor ikke forsikringspengene å få på plass den standarden og det inventaret som en slik næringsvirksomhet krever. Vi har selv kostet en del allerede med tanke på godkjente plater på vegg o.l. etter at forsikringspengene tok slutt. Det som nå står igjen er å få på plass inventaret i forhold til godkjent utstyr, da det utstyret som var i det "gamle" bakeriet er av såpass dårlig standard at det ikke lar seg gjøre å bruke dette til videre drift.

Når det gjelder markedsføringsdelen vil det bli nødvendig å anskaffe to veiskilt for å bekjentgjøre den nye plasseringen av virksomheten.

Det nye bakeriet ligger fortsatt sentralt med tanke på hyttefolket i synnfjellet, og vil i hovedsak basere seg på alle typer bakst, også glutenfri bakst og bakst til diabetikere, og til de med laktoseintoleranse.

Vi ser på foretaket som et positivt tilskudd til bygda og for kommunen generelt, og var godt omtalt og besøkt av både hyttefolk og bygdefolket da det var i drift.

Vi søker derfor Dere om støtte til deler av inventaret og som en del av markedsføringen søker vi Dere om støtte til å anskaffe 2 nye veiskilt.

Det er ikke foretatt noe innhenting av pris i forhold til inventar, men lister herved opp det som er nødvendig for å kunne drifte bakeriet.

Inventar:

- Kjevlemaskin
- Kjøledisk til utslag
- Kjølerom
- 2 takker
- 2 frysere
- 4 stekeovner eller 1 stor industriovn
- Oppvaskmaskin
- Eltemaskin

Markedsføring:

- To veiskilt

Håper på et positivt svar fra Dere, og ser frem til å høre fra Dere.

Mvh Gun Irene Opdal Storheil og Vigdis Opdal.

Norde-Torpa 04.07.16.

Gunn Irene Opdal Storheil.

Investeringsbudsjett for Torpa Hjemmebakst

Utgifter

Eltemaskin	1 stk	14769
Kjevlemaskin	1 stk	41773
Kjølerom	1 stk	26429
Induksjonstopp	1 stk	10995
Siemens stekeovn	4 stk 6308,-	25232
Steketakker	2 stk 2495,-	4990
Ventilator	1 stk	4384
Fryser	2 stk 5995,-	11990
Kjøkkenmaskin	1 stk	9898
Oppvaskemaskin	1 stk	10995
Printer	1 stk	2490
Håndmikser	2 stk 799,-	1598
	Totalsum:	165543

Finansieringsmidler/ egeninnsats/ egenkapital

Investeringsmidler Innovasjon norge	26000	
Egenkapital	0	
	Totalt	26000

Egeninnsats er på 172 arbeidstimer.

Bygget er bruksendret fra driftsbygning til næringsbygg, da den tidligere stallen som dette opprinneli

Søker herved næringsfondet i Nordre Land kommune om inntil 50.000 kr i støtte til kjøp av inventar

ig var, raste sammen, det er derfor brukt forsikringspenger, samt litt i ovrkant av 100.000 kr fra egen

r.

inntekt.

Behandling i Formannskapet:

Forslag fra Liv Solveig Alfstad (AP) om å utsette saken.

Avstemming:

I Liv Solveig Alfstads forslag enstemmig vedtatt.

Innstilling/Vedtak:

Saken utsatt.

Lnr.: 10945/16
Arkivsaksnr.: 15/1173
Arkivnøkkel.: 143 C2

Saksbehandler: SVL

Utskrift til: Administrasjonen for oppfølging.

KOMMUNAL PLAN FOR IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV - OFFENTLIG ETTERSYN

Sammendrag:

Rådmannen foreslår at formannskapet vedtar å legge plangruppas utkast til revidert kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv ut til offentlig ettersyn i 6 uker.

Vedlegg:

Plangruppas utkast til revidert kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2017 – 2020.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2012 – 2015 (vedtatt av kommunestyret 13.12.11).
- Formannskapet sak 53/15, Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv – oppstart av planarbeid.
- Ungdomsrådet sak 11/15, Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv – valg av representant fra ungdomsrådet til plangruppa.
- Hovedutvalg for levekår sak 21/15, Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv – valg av representant fra hovedutvalg for levekår til plangruppa.
- Hovedutvalg for levekår sak 42/15, Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv – valg av ny representant fra hovedutvalg for levekår til plangruppa.
- Kommunestyret sak 124/15, Prioritering av spillemiddelsøknader 2016 – fordeling av kommunalt tilskudd til bygging av nærmiljøanlegg og idrettsanlegg 2016.
- Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet (Kulturdepartementets veileder fra mai 2014).
- Strategiplan for idrett (Oppland Fylkeskommune 2012).
- Stortingsmelding nr. 26 (2011 – 2012), Den norske idrettsmodellen.
- Lov 2008-06-27 nr. 71: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan og bygningsloven).

Saksopplysninger:

I sak 53/15 fattet formannskapet vedtak om å starte revideringen av kommunens plan for idrett og fysisk aktivitet. Det ble samtidig vedtatt å endre planens navn og status fra Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet til Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet

og friluftsliv. Rådmannen plasserte ansvaret for revideringen på kulturenheten, med kultursjefen som prosjektleder, og oppnevnte følgende plangruppa/prosjektgruppe:

Prosjektleder

1 rep. fra Nordre Land Idrettsråd

1 rep. fra Nordre Land Ungdomsråd

1 rep. fra Hovedutvalg for levekår

Enhet for teknisk drift og eiendom, enhet for plan og næring og folkehelsekoordinator har bidratt i planarbeidet.

Tverrfaglighet i planprosessen er ivaretatt gjennom plangruppas sammensetning og gjennom at plangruppa i løpet av prosessen har søkt samarbeid og kunnskap fra aktuelle avdelinger og fagmiljøer. Plangruppa arrangerte åpent møte om idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 21. oktober 2015. Lag og foreninger ble også informert skriftlig om planarbeidet og oppfordret til å komme med innspill, bl.a. rapportere inn planer om bygging og rehabilitering av idrettsanlegg og nærmiljøanlegg.

Oppdraget til plangruppa har vært å revidere kommunens plan på fagområdet idrett. Utkastet til Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2017 – 2020 er derfor utarbeidet med utgangspunkt i Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2012 – 2015.

I løpet av planprosessen har det blitt tydelig at det planlegges få nye anlegg, og at behovet for kommunalt tilskudd i kommende fireårsperiode er langt lavere enn i foregående perioder. Utkastet til revidert plan inneholder derfor forslag om å omdisponere midler fra tilskudd til utbygging til tilskudd til drift av lagseide anlegg.

De to store kommunale oppgavene; bygging av ny idrettshall i Torpa og rehabilitering av friidrettsanlegget på Dokka stadion, er under utredning uavhengig av planprosessen. Utkastet til revidert plan konkluderer derfor ikke når det gjelder realisering av disse planene.

Plangruppa har arbeidet uavhengig av pågående prosesser av administrativ og økonomisk art.

Utfallet av pågående utredninger og prosesser av administrativ og økonomisk art, samt eventuelle innspill fra kommunenes innbyggere, innarbeides i planen før denne legges fram til sluttbehandling i kommunestyret.

Vurdering:

Rådmannen vurderer tilrettelegging for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv som en viktig kommunal oppgave. Dette gjelder både med utgangspunkt i «kulturperspektivet», der aktivitetenes opplevelsesverdi står i fokus, og i «folkehelseperspektivet», der fysisk aktivitet i alle former brukes som et virkemiddel for å oppnå bedre helse for kommunens innbyggere. Samlet har disse perspektivene stor betydning for videreutviklingen av trivselskommunen Nordre Land.

Rådmannen understreker at plandokumentet som nå legges ut til offentlig ettersyn er et utkast og at planen ikke skal endelig vedtas nå. Innspill fra kommunens innbyggere, så vel som

resultatene av utredningene som pågår vedr. bygging av idrettshall i Torpa og rehabilitering av friidrettsanlegget på Dokka stadion, må i den grad de er slutført, innarbeides i planen før den legges fram for kommunestyret. Det samme må eventuelle administrative og økonomiske konsekvenser av vedtak som fattes fram mot sluttbehandlingen av planen i kommunestyret.

Rådmannen vil peke på at kommunestyret 21.06.2016 i forbindelse med behandling av OU-rapporten og driftsreduksjoner, sluttet seg til forslaget om at det ikke skulle legges inn rente- og avdragsutgifter og nye driftsutgifter som følge av flerbrukshall i Torpa. Det innebærer at en flerbrukshall pt. ikke er inne i planen, selv om den står oppført i handlingsprogrammet.

Med dette som utgangspunkt foreslår rådmannen at formannskapet vedtar å legge utkastet til Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv ut til offentlig ettersyn i 6 uker.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde formannskapet til å fatte slikt vedtak:

Formannskapet vedtar å legge forslaget til revidert kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv ut til offentlig ettersyn i 6 uker.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 5. september 2016.

Jarle Snekkestad
Rådmann

Svein Ladehaug

Til f.sak 28.09.16: Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv – offentlig ettersyn

---

Nye saksopplysninger:

Nedenfor følger en oversikt på fire punkter over tiltak som i utkastet til Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2017 – 2020, er forskjellig fra vedtatt Handlings- og økonomiplan (vedtatt 15.12.15) og/eller kommunestyrets foreløpige rammer for 2017 (vedtatt 21.06.16):

- **Idrettshall i Torpa**

Idrettshallen i Torpa er i utkastet til revidert plan foreslått plassert i prioritert handlingsprogram med mulighet til å søke spillemidler i 2018. Plassering i prioritert handlingsprogram betyr ikke at anlegget er vedtatt bygget, men gjør det enkelt å søke spillemidler hvis det fattes endelig vedtak om bygging. Det er heller ikke avsatt driftsmidler til en ny idrettshall i Torpa, og anlegget er slik sett lagt på is. Samtidig bad kommunestyret i juni om at detaljprosjekteringen av hallen ble lagt fram i

formannskapetets første møte høsten 2016. Her vedtok formannskapet at det i forbindelse med behandlingen av økonomiplan/budsjettprosessen og investeringsbudsjettet legges fram en total oversikt over både byggekostnader for flerbrukshall, kostnader til opparbeidelse av uteområder og parkering.

- **Rehabilitering av friidrettsanlegget på Dokka stadion**

Rehabiliteringen av friidrettsanlegget er i utkastet til revidert plan foreslått plassert i prioritert handlingsprogram med mulighet til å søke spillemidler i 2018. Plassering i prioritert handlingsprogram betyr ikke at anlegget er vedtatt bygget, men gjør det enkelt å søke spillemidler hvis det fattes endelig vedtak om bygging. Anlegget er ikke med i investeringsprogrammet i Handlings- og økonomiplan 2016 – 2019, men står på lista over prosjekter som ikke er avklart og kostnadsberegnet ennå, og som vil kunne komme inn i investeringsprogrammet fra 2017.

- **Halleie i Dokkahallen**

Ordningen med gratis leie i Dokkahallen for lag og foreninger fra Nordre Land foreslås videreført i utkastet til revidert plan. I kommunestyrets foreløpige rammer for 2017 ligger det inne økt inntekt på kr. 250.000,- fra og med 2017.

- **Kommunalt tilskudd til brøyting av skiløyper**

I utkastet til revidert plan foreslås det å øke tilskuddet til brøyting av skiløyper med 3,2% årlig i planperioden, med utgangspunkt i dagens nivå på kr. 1.000.000,-. I kommunestyrets foreløpige rammer for 2017 – 2019 ligger det inne reduserte kostnader til skiløypebrøyting med kr. 100.000,- i 2017 og ytterligere kr. 200.000,- pr. år i 2018 og 2019.

Rådmannen ber formannskapet ta stilling til hvilke endringer det eventuelt ønsker å gjøre i utkastet til revidert kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2017 – 2020, før utkastet legges ut til offentlig ettersyn.

KOMMUNAL PLAN FOR
IDRETT, FYSISK AKTIVITET
OG FRILUFTSLIV

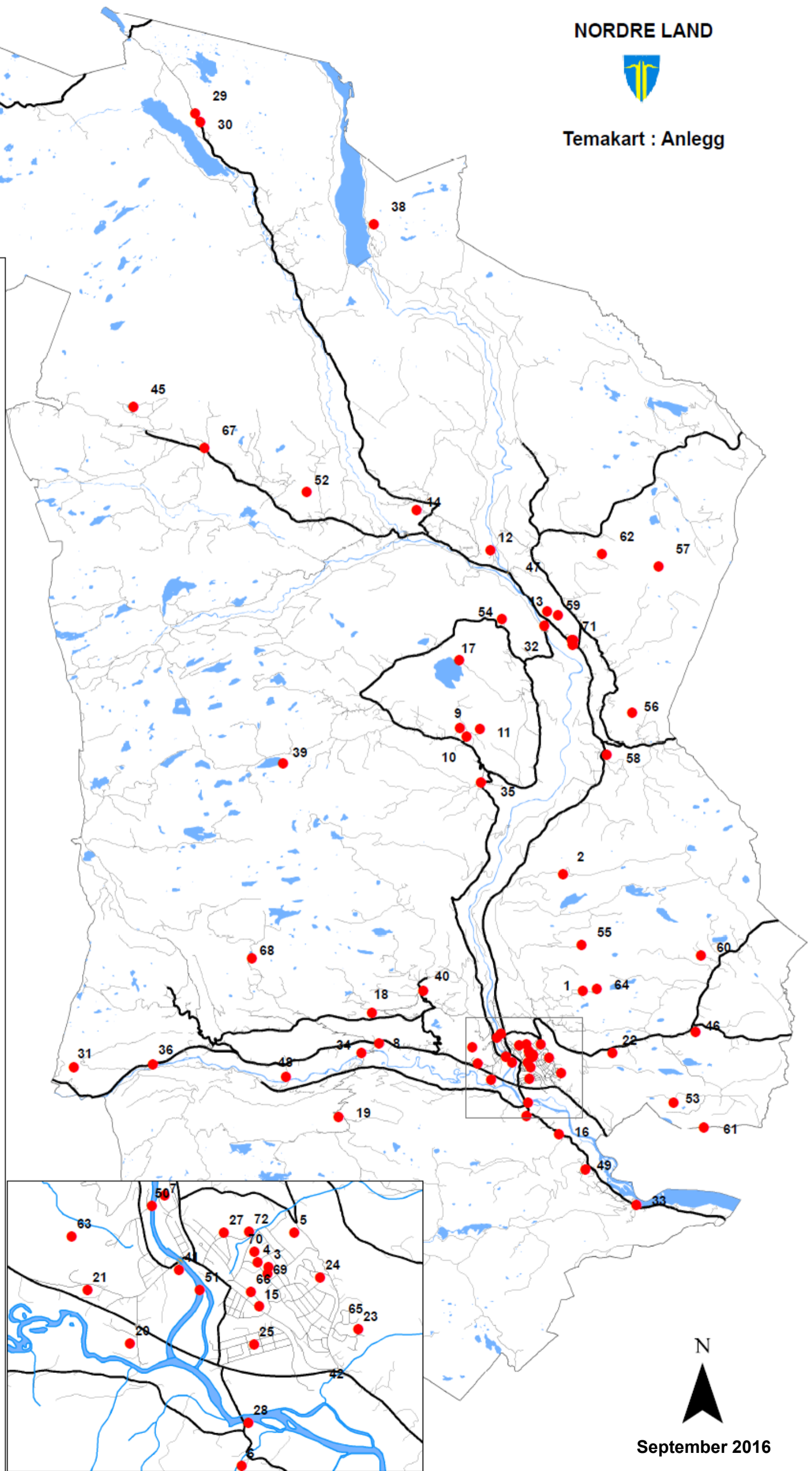
NORDRE LAND

Temakart : Anlegg

NR IDRETTSANLEGG

- 1 Snauhaug, ski/skiskyting
- 2 Djupådalen, skytebane/pistolbane
- 3 Dokka stadion
- 4 Dokkahallen
- 5 Smebyanlegget
- 6 Ringen stadion
- 7 Brovold stadion
- 8 Baggerudmoen
- 9 Lundmoen, fotball
- 10 Lundmoen, ski
- 11 Lundekollen
- 12 Amodt stadion
- 13 Skytebane
- 14 Miniatyrskytebane, Solheim
- 15 Miniatyrskytebane, Sentrumsbygg
- 16 Ulsjøen badeplass
- 17 Lysløype, Mæhlum
- 18 Rampe for hanggliding, Haugner
- 19 Rampe for hanggliding, Veståsen.
- 20 Vinjarmoen motor og travbane
- 21 Ridebane mosveen/Hugulia
- 22 Einang lerduebane
- 23 Ballslette, Tonlia
- 24 Lek og ballslette Holtelia
- 25 Lek og Ballslette Torstu
- 26 Lekeplass, Elverom boligområde
- 27 Lek og ballslette, Øygarden
- 28 Kolbjørnshusbrua, badeplass
- 29 Synnsæter, tennisbane
- 30 Spåtind, alpinbakke
- 31 Jarberget klatrefelt
- 32 Badeplass, Grønvold
- 33 Badeplass, Våten
- 34 Badeplass, Øyom
- 35 Badeplass, Vest Torpa
- 36 Badeplass, Møllerstufossen
- 37 Fiskebrygge for funksjonshemmede
- 38 Dokkfløy fløyterpark
- 39 Kjølsjødammen
- 40 Leikarvoll, Dæhli nærmiljøanlegg
- 41 Dokka Camping Tennis, Sandvolley mm
- 45 Badeplass, Hugulitjernet
- 46 Gutukollen nærmiljøanlegg
- 48 Dokka flyplass, Thomlevold
- 49 Tovollen nærmiljøanlegg
- 50 Borvoldshølen, badeplass
- 51 Dokka badeplass, ikke anlagt
- 52 Fossummarka, okart
- 53 Hombsmarka, okart
- 54 Torpa, Torpa
- 55 Fjerdingslien, okart
- 56 Hauga, okart
- 57 Torpa nr 2, okart
- 58 Torpeskogen, okart
- 59 Torpa, okart
- 60 Mårsjøen, okart
- 61 Hombsmarka syd, okart
- 62 Torpa nr 1, okart
- 63 Vinjarmarka, okart
- 64 Snauhaug, okart
- 66 Skatepark, Parken
- 67 Badeplass, Kampbekkdalen
- 68 Dantjern, fiskeplass
- 69 Ballbinge, Dokka barneskole
- 70 Nærmiljøanlegg, Dokka ungdomsskole
- 71 Ballbinge, Torpa barne og ungd.skole
- 72 Gapahuk, natursti, Prestgarden
- 73 Lavvo, gapahuk, Elverom

September 2016

KOMMUNAL PLAN FOR
IDRETT, FYSISK AKTIVITET
OG FRILUFTSLIV

NORDRE LAND

Temakart : Friluftsliv

- Skiløype
- Merket sti

September 2016

Lnr.: 11256/16
Arkivsaksnr.: 16/1727
Arkivnøkkel.: H43

Saksbehandler: JSN

Utskrift til: Kommunene i Gjøvikregionen

KRISESENTERET I GJØVIK - NYE LOKALER

Sammendrag:

Krisesenteret i Gjøvik IKS har behov for nye og moderne lokaler. Det anbefales å vedtak bygging av nybygg på tomt i Gjøvik. Gjøvik boligstiftelse og Stiftelsen Palma står for utbyggingen. Økte husleieutgifter for Nordre Land kommune på kr. 92.000,- innarbeides i økonomiplanen fra 2018.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Krisesenteret i Gjøvik IKS eies av kommunene Gjøvik, Nordre Land, Søndre Land, Vestre Toten og Østre Toten. Gjøvik kommune er vertskommune for senteret. Krisesenteret drives i dag i en eiendom i Gjøvik som opprinnelig er bygget i 1992 av privatperson som generasjonsbolig. Denne er flere ganger siden den ble anskaffet blitt ombygget, tilpasset og utbedret. Materialvalget i bygget er ikke tilpasset den bruk som er i dag, som mer blir «pensjonat» enn privatbolig. Krisesenteret har heldøgntilbud 365 dager i året til kvinner, barn og menn. Krisesenteret drives etter Krisesenterlovens bestemmelser, og det er Fylkesmannen i Oppland som er tilsynsmyndighet.

Krisesenteret i Gjøvik hadde i 2015 35 voksne beboere og 53 dagbrukere. Botiden ved senteret har de siste årene økt. Årsaken til dette er at brukerne har vansker med å skaffe seg bolig, samt at sakene ofte er sammensatte og omfattende. 68 % av beboerne har annen etnisk bakgrunn enn norsk. Krisesenteret har også tilbud til trafikkerte kvinner (utsatt for mennekehandel) som trenger beskyttelse i refleksjonstiden, samt har brukere som søker beskyttelse i f m tvangsekteskap. I 2015 bodde det kvinner totalt 1061 døgn ved senteret, barn 1296 døgn og menn 20 døgn. Krisesenteret i Gjøvik har 5,4 årsverk fordelt på 9 fast ansatte, samt en vikarbase.

Eiendommen som Krisesenteret leier, eies av Stiftelsen Palma. Stiftelsen er opprettet med formål å «fremskaffe og leie ut lokaler til Krisesenteret i Gjøvik». Eiendommen er verdivurdert i 2015 til kr 3,5 mill. Egenkapitalen i Stiftelsen Palma etter salg vil være ca kr 3 mill. Det forutsettes at eiendommen selges ved anskaffelse av nytt bygg og at egenkapitalen

benyttes inn i finansieringen. Kriesesenteret i Gjøvik har i dag en leieavtale med Stiftelsen Palma med en årlig husleie på kr 180.000.

Vurdering:

Dagens eiendom tilfredsstillter ikke Kriesesenterets behov. Den er bygget som formål å være privatbolig, med mye trapper, få adskilte oppholdsrom og mange rom i kjelleretasjen. Dette skaper lite oversiktighet for både personalet og beboerne, og det kan være en sikkerhetsrisiko ved brann eller uønsket besøk. Det er ikke egnede rom til lek, lekser og samtale, og barna mangler også en skjermet avdeling der de kan ta imot besøk. Kravene til universal utforming er ikke fullt ut ivaretatt.

Kriesesenteret i Gjøvik har behov for andre lokaler som tilfredsstillter de behov driften tilsier. På oppdrag fra rådmannsutvalget i Gjøvikregionen har det i 2016 blitt utredet flere alternativer i samarbeid Gjøvik Boligstiftelse v/GOBB og Gjøvik kommune Eiendom. Utredningene har vist at å bygge nytt vil være den beste løsningen, og denne faller også best ut økonomisk.

Gjøvik Boligstiftelse vedtok i styremøte 19.08.16 at de kan påta seg ferdigstilling av nytt bygg, samt forestå driftsmessige oppgaver fremover. Stiftelsen Palma vil kunne bestå, og inngå i Gjøvik Boligstiftelse som en enhetlig stiftelse slik at denne økonomisk er skilt ut.

Det er vurdert lokalisering i flere kommuner, men av hensyn til Kriesesenterets eget ønske, samt rangering av ulike bygningsmessige løsninger, har rådmannsutvalget i Gjøvikregionen konkludert med å anbefale bygging i Gjøvik kommune. Gjøvik Boligstiftelse eier også en tomt som vil passe til formålet.

Fordelingen blant de 5 eierkommunene av Kriesesenteret i Gjøvik IKS skjer etter folketall, og er for 2016:

	%-andel	årlig tilskudd
Gjøvik kommune	42,00%	Kr 2.491.284
Østre Toten kommune	21,20%	Kr 1.225.923
Vestre Toten kommune	18,60%	Kr 1.089.709
Nordre Land kommune	9,70%	Kr 558.443
Søndre Land kommune	8,50%	Kr 478.239

Disse tilskuddene dekker i dag driften av Kriesesenteret inkl dagens husleie på kr 180.000. Statstilskudd til drift av kriesesenterordningen opphørte for noen år tilbake, og kommunene fikk da økt rammetilskudd som skal finansiere ordningen.

Det nye prosjektet er kostnadsberegnet til kr 1.120.000/år i husleie. Det forutsettes at Gjøvik Boligstiftelse gjennomfører en anbudsrunde, slik at det kan bli noe avvik i kostnadene. Dagens husleie på kr 180.000/år kommer til fratrukk i denne summen, slik at netto ekstra kostnad blir kr 940.000/år. De ekstra kostnadene knyttet til husleie for kommunene vil ventelig bli:

Gjøvik kommune	Kr 395.000
Østre Toten kommune	Kr 200.000
Vestre Toten kommune	Kr 175.000

Nordre Land kommune   Kr 92.000
Søndre Land kommune   Kr 80.000

Med forventet prosjekteringstid, anbudsrunde og byggetid vil dette gjøres gjeldende fra budsjettåret 2018.

Det er en forutsetning at den forventede kostnadsøkningen godkjennes av alle eierkommunene.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at Gjøvik Boligstiftelse og Stiftelsen Palma bygger nytt krisesenter lokalisert i Gjøvik sentrum innenfor de økonomiske rammer som framgår i saken.

Konsekvens for folkehelse:

Tilbudet til brukerne av Krisesenteret i Gjøvik vil bedres og være positivt. For de ansatte vil dette være positivt i henhold til HMS.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde Formannskapet til å legge saken fram for Kommunestyret med slikt forslag til vedtak::

1. Nordre Land kommune gir sin tilslutning til etablering av nytt bygg til Krisesenteret i Gjøvik. Bygget lokaliseres i Gjøvik sentrum og bygges av Stiftelsen Palma og Gjøvik Boligstiftelse.
2. Nordre Land kommunes forventede andel av økte kostnader som følge av økt husleie for Krisesenteret på kr 92.000 innarbeides i økonomiplanen fra 2018.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 13. september 2016

Jarle Snekkestad
rådmann

Lnr.: 11254/16
Arkivsaksnr.: 16/1726
Arkivnøkkel.: 000 &00

Saksbehandler: JSN

Utskrift til: Trond Lesjø, trond.lesjo@ks.no

NY KOMMUNELOV

Sammendrag:

Det vises til rådmannens innstilling.

Vedlegg:

1. Debattgrunnlag ny kommunelov – KS, juni 2016 (vedlagt)
2. NOU 2016:4, Ny kommunelov (fra KRD), (vedlagt)
3. Kommuneloven endres: Blir din bedrift påvirket (fra KS bedrift)

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Utredningen med forslag til ny kommunelov ble avlevert i vår NOU 2016:4, denne er sendt på høring til alle kommuner og berørte med frist til uttalelse 6. oktober 2016.

KS sentralt har utarbeidet et grundig notat ([se her](#)) som gjennomgår endringene i forhold til dagens lov fra 1992 og gir foreløpige vurderinger, en ønsker at så mange kommuner som mulig gir uttalelse og at disse kan gi grunnlag for KS sitt hovedstyre sin uttalelse i oktober.

For å lette arbeidet ytterligere har Rådmannsutvalgene i Hedmark og Oppland nedsatt en arbeidsgruppe med oppdrag å utarbeide et notat / grunnlag for saksframlegg som kommunene kan benytte som grunnlag for sin uttalelse. Arbeidsgruppen har lagt KS notatet til grunn for sine vurderinger og kommentert noen spesielle forhold.

Arbeidsgruppen har bestått av;
May-Britt Nordli, rådmann Jevnaker kommune
Jan Reinert Rasmussen, rådmann Sør Fron kommune
Turid Bjerkestrand, rådmann Grue kommune
Hilmar Skår, organisasjonssjef Ringsaker kommune
Trond Lesjø, regiondirektør KS Hedmark /Oppland, sekretær for gruppen

Vurdering:

Hovedtrekk i utvalgets forslag

Utvalget foreslår at grunnstammen i dagens kommunelov videreføres. Etter utvalgets vurdering ivaretar loven de mest sentrale hensynene på en god måte, samtidig som det på flere områder er behov for endringer og justeringer. Utvalget mener forslag til endringer i loven samlet sett bidrar til å styrke det kommunale selvstyret, forbedre egenkontrollen hos kommunene, inkludert styring og kontroll med virksomheter som utfører oppgaver for kommunen, og forenkle reguleringen av kommunesektoren. Utvalgets prinsipielle betraktninger og viktigste forslag:

1. Et styrket kommunalt selvstyre
2. Styrking av den folkevalgte styringen i kommunene
3. Effektive, tillitsskapende, bærekraftige kommuner
4. En økonomiforvaltning som bygger opp under selvstyret og den lokale handlefriheten
5. En god egenkontroll og redusert statlig kontroll og tilsyn
6. At regelverket i kommuneloven skal bli enklere og mer tilgjengelig for brukerne

Kommuneloven – kommunesektorens «grunnlov»

Det er nå første gang siden vi fikk «ny» kommunelov i 1992 at det tas en fullstendig gjennomgang av loven og det fremmes forslag til endringer og justeringer av denne ut fra de erfaringer en har og hensyntatt de endringer i samfunnet som har funnet sted siden den gang. Aktiviteten i kommunen bygger på kommuneloven og det er derfor viktig at så mange kommuner som mulig uttaler seg om forslag og gir innspill ut fra de erfaringer kommunene har. Utvalgets forslag er i stor grad en videreføring av dagens regler og en kommenterer disse kun unntaksvis nedenfor.

Formålsparagrafen og prinsipper for nasjonal styring § 1 og 2 (alle §-henvisninger er til utvalgets forslag til ny lov)

Utvalget foreslår en ny formålsparagraf som understreker det lokale demokrati og selvstyre og at kommunen skal drive samfunnsutvikling og tjenesteyting på en effektiv, tillitsskapende og bærekraftig måte.

Det foreslås i § 2 at innskrenkninger i selvstyret må ha hjemmel i lov, og at slike innskrenkninger ikke må gå lenger enn det som er nødvendig for å ivareta nasjonale mål. Videre foreslås det at innenfor nasjonale økonomiske rammer skal kommunene ha frie inntekter som gir økonomisk handlingsrom.

Arbeidsgruppen slutter seg til disse viktige prinsippene for det kommunale selvstyret og anser det viktig at disse lovfestes på en klar og god måte. En lovfesting av den negative avgrensning av kommunenes handlefrihet er riktig og viktig. Dette for å hindre at en stadig mer detaljert rettighetslovgivning og voksende statlig byråkrati undergraver muligheten for kommunene å gjøre egne prioriteringer og valg. Rammefinansiering som primær finansieringskilde er i så måte også viktig å ivareta.

I oppregning av kommunens oppgaver burde også myndighetsutøvelse tas inn.

Informasjonsplikt § 4

Det foreslås utvidet informasjonsplikt til også å gjelde informasjon om andre som utfører oppgaver for kommunen.

Arbeidsgruppen slutter seg til dette forslaget.

Folkevalgte organer § 5

I § 5-1 foretas en uttømmende oppregning av folkevalgte organer med navn på disse. Og det vises til at med folkevalgte menes medlemmer i kommunestyre og fylkesting samt andre personer som et folkevalgt organ har valgt inn i en av disse. Det legges opp til at det er kommunestyret selv som skal opprette og velge medlemmer og fastsette oppgaver til disse. Et spesielt spørsmål som reises er om kommunen skal være bundet om noen går ut over de fullmakter som er delegert til vedkommende. Her fremmes 3 alternativ til legitimering, ikke bundet, bundet i avtaler om dagligdagse ting, bundet.

Arbeidsgruppen viser til at en i opplæring av folkevalgte har skilt mellom de som er direkte folkevalgt gjennom kommunevalget og øvrige politikere som er indirekte valgt av disse. Arbeidsgruppen er enig i at det ikke skal være administrative medlemmer i slike utvalg og at dette bidrar til å klargjøre skillet mellom politikk og administrasjon.

Det reises også spørsmål om det i loven skal fastsettes at det skal være et partssammensatt utvalg. Hovedavtalen i kommunal sektor fastlegger reglene for medbestemmelse i sektoren og en lovfesting kan hindre andre løsninger som partene er enige om. (dog $\frac{3}{4}$ mulighet også etter loven).

Arbeidsgruppen støtter at dagens rettspraksis videreføres ved at kommunen ikke er bundet om noen går ut over sine fullmakter om ikke særlige forhold skulle tilsi noe annet.

Ordfører § 6

Her foreslås å styrke ordførerens rolle ved å gi ordfører forslagsrett i alle utvalg med unntak av kontrollutvalget, samt rett til å opprette og nedlegge utvalg og fatte vedtak i hastesaker. I tillegg foreslås å lovfeste muligheten for direkte valg av ordfører jmf tidligere forsøksordning.

Det foreslås mulighet for at kommunestyret med 90% av stemmene kan frata en ordfører vervet om han ved sin oppførsel har vist seg uskikket til vervet samt en utvidet adgang til suspensjon ved tiltale i saker som kan gi mer enn 3 år i fengsel

Arbeidsgruppen ser positivt på forslaget om mulighet for direkte valg av ordfører og at ordfører gis forslagsrett i alle ordinære utvalg. En er usikker på behovet for retten til å oppnevne og nedlegge utvalg. Dette bryter med systematikken for øvrig, jf. ovenfor. Ad-hoc utvalg som en nok tenker på her bør forankres i formannskapet. Når det gjelder myndighet i hastesaker bør 11-8 også omtale ordfører.

Ordfører kan som tidligere delegeres myndighet i saker som ikke er av prinsipiell art, det er samme ramme som for delegering til rådmannen.

Det nye forslaget om å kunne frata en ordfører som ved sin oppførsel ansees uskikket til vervet er en sikkerhetsventil for å kunne fjerne en ordfører ingen lenger har tillit til på grunn av oppførsel. Politisk uenighet eller svak ledelse mv er ikke noe slik grunnlag, mens utstrakt fyll og andre tilsvarende forhold dekkes her. Vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages.

Det er derfor liten grunn til å tro at en slik bestemmelse vil bli misbrukt.

Forholdstallsvalg og kjønnsrepresentasjon § 7-6

Det foreslås ytterligere innskjerping av kravene til at begge kjønn skal være representert med minst 40% også ved forholdstallsvalg. I utvalg på 4 eller flere medlemmer skal om nødvendig representanter fra det underrepresenterte kjønn rykke opp på den liste som får flest stemmer. Mindretallet går i mot denne bestemmelsen.

Arbeidsgruppen mener at uansett hvilken av de foreslåtte metoder som velges vil det her kunne bli åpnet for et politisk spill. Listen som har fått flest stemmer kan allerede ha f.eks. to av tre fra underrepresenterte kjønn innvalgt fra sin liste og et opprykk av en til av samme kjønn vil føre til en uønsket ubalanse her. Ønsker å foreslå at en skal sikre 40% i alle tilfelle også ved forholdsvalg bør det enten skje ved at den liste som har størst ubalanse sørger for det eller ved loddrekning.

Rettigheter og plikter for folkevalgte § 8

Utvalget foreslår å lovregulere etterlønn for folkevalgte med minst halv «stilling» med inntil tre måneders godtgjøring og fratrukk av alle inntekter i perioden. Kommunene kan som tidligere opprette eller delta i pensjonsordning for ombudsmenn. Det foreslås også at folkevalgte 50% eller mer skal omfattes av andre velferdsordninger som ansatte nyter godt av f.eks sykepengen.

Arbeidsgruppen mener at det er viktig for rekrutteringen at en har rimelig gode økonomiske ordninger og støtter at det gjennom lovregulering også legges til rette for en etterlønsordning.

For ordførere som ikke blir gjenvalgt og ikke lenger har noen stilling å gå til kan 3 måneder bli knapt, det bør derfor stå inntil 6 mnd. Rett til sykepenge bør lovfestes og tas inn i kommuneloven direkte, feriepenger ansees ikke naturlig alle den tid ombudsmenn ikke er ansatte og det normalt ikke foretas trekk i årsgodtgjørelse som gis på grunn av ferie.

Utvidet innsynsrett § 8-3

Utvalget foreslår en klargjøring av reglene om folkevalgte sin innsynsrett. Det er kommunestyret som organ som kan be om innsyn i taushetsbelagte dokumenter de har behov for under behandlingen av en sak, ikke den enkelte representant. Det samme gjelder for utvalg innen sitt arbeidsområde. I den grad det vedtas å få tilgang til slike opplysninger underlegges representantene taushetsplikt om disse. Det understrekes at representantene fortsatt ikke har taushetsplikt om all diskusjon som foregår i lukkede møter, kun de taushetsbelagte opplysningene. Videre foreslås det regler i offentlighetsloven som åpner for at kommunestyret kan åpne for offentlighet om interne dokumenter de får seg forelagt.

Arbeidsgruppen ser positivt på forslaget om å rydde i hva slags opplysninger organene kan få og hvilke følger dette får med hensyn til taushetsplikt. Hva som kan refereres fra lukkede møter der opplysninger underlagt taushetsplikt er grunnlag for saksbehandlingen kan for mange representanter oppleves krevende. I mange tilfelle kan omtale av diskusjon i seg selv «avsløre» det som taushetsplikten hadde til formål å beskytte. Muligheten for å omgjøre unntak fra offentlighetsloven for interne dokumenter mv kan være uheldig da saken ennå ikke er forberedt fra administrasjonen. En åpen diskusjon kan da skje på et feilaktig og ikke utredet grunnlag og det kan føre til resultater en ellers ikke ville fått.

Møteoffentlighet § 11-5

Reglene om saksbehandling i kommunestyre og utvalg videreføres i hovedsak, disse gjøres også gjeldene som gjeldene for alle folkevalgte organer. Møtene skal som tidligere være offentlig med mindre det er lovhjemmel for å lukke møtene. Det foreslås at møtet kan lukkes når hensynet til saken tilsier det og organet skal motta informasjon fra kommunens advokat.

Arbeidsgruppen slutter seg til dette forslaget, men ønsker at det skal være hjemmel for å lukke møtet også der andre eksterne rådgivere i en sak skal informere.

Innbyggerforslag § 12

Utvalget foreslår å øke kravet til antall underskrifter fra 2% min 300 innbyggere til 8% av stemmeberettigede eller minst 1000 underskrifter.

Arbeidsgruppen kan ikke se dagens ordning har medført ulemper som tilsier en slik økning i kravet til antall underskrifter, dagens grense bør beholdes.

Administrasjonen § 13

Utvalget foreslår noen presiseringer av administrasjonens ansvar for saksutredning og et utvidet ansvar for internkontrollen. Øverste administrative leder foreslås benevnt kommunedirektør og denne har det fulle personalansvar for sine ansatte. Mulighet for delegering som i dag.

Arbeidsgruppen støtter disse forslagene som gir en klar arbeidsdeling mellom politikk og administrasjon.

Kommunal økonomi § 14

Utvalget foreslår en ny formålsbestemmelse der kommunen skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Videre foreslås det plikt til å utarbeide konsernregnskap for kommunen samlet som juridisk enhet. Det foreslås en viss tilstramming i kravet til å betale avdrag for å sikre at lån nedbetales i takt med kapitalslitet. Og det foreslås at inndekking av merforbruk i året skal dekkes av disposisjonsfond før regnskapet avsluttes.

Arbeidsgruppen støtter disse forslagene, det er fornuftig at avdrag minst dekker kapitalslitet og mest oversiktlig for kommunestyret at merforbruk som skal dekkes i senere år er reelle «underskudd» som ikke lett kunne dekkes av tidligere avsetninger til disposisjonsfond.

Kommunale foretak § 9

Utvalget foreslår at medlemmer eller varamedlemmer og daglig leder ikke kan velges til styret i kommunalt foretak.

Arbeidsgruppen støtter dette forslaget.

Interkommunalt samarbeid § 17 – 20

Utvalget foreslår en rekke endringer i forhold til dagens lovgivning, lovfester ordningen med regionråd § 18, kommunale oppgavefelleskap § 19 og vertskommune § 20 med klarere regler for hver av disse.

Arbeidsgruppen ser det som en fordel med klare regler for denne type samarbeid som det nok blir minst like stort behov for slik resultatet av kommunereformen nå ser ut til å bli. Det understrekes at en rekke av eksisterende samarbeid / selskaper må gjennomgås og vedtekter / avtaler revideres som følge av loven og det må gis tid for å gjøre dette ved iverksettingen.

Egenkontroll § 22 -23

Det foreslås å understreke kommunestyrets overordnede ansvar for å kontrollere kommunens virksomhet § 22. Kontrollutvalget forestår den mer løpende kontroll på vegne av kommunestyret. Det foreslås at utvalget minst skal ha 5 medlemmer, i dag er kravet minst 3. Minst ett av disse skal være medlem av kommunestyret som i dag.

Arbeidsgruppen er enig i en slik økning i antall medlemmer.

Internkontroll – særlover § 25

Utvalget foreslår å samle lovgivningen om internkontroll i kommuneloven og at den tas ut av særlovgivningen. Dette for sammenheng og oversiktens skyld. Særlovgivningen må om dette vedtas gjennomgås.

Arbeidsgruppen vil støtte dette forslaget, for å skape en mer enhetlig og oversiktlig lovgivning og praksis vil dette kunne bidra til å klargjøre og rydde opp.

Statlig tilsyn § 31

Reglene om statlig tilsyn blir i hovedsak foreslått videreført, det foreslås at kommunene skal ha fulle partsrettigheter i hele tilsynsprosessen. Utvalget foreslår også å styrke fylkesmannens rolle for å samordne statlige tilsyn slik at ikke belastningen på enkeltkommuner blir for stor.

Arbeidsgruppen vil understreke viktigheten av at fylkesmannens samordning blir reell, kommunenes arbeid med å forberede og bistå under tilsyn er stor og mange tilsyn i samme kommune over kort tid krever uforholdsmessig mye ressurser.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde Formannskapet til å fatte slikt vedtak:

1. Formannskapet viser til NOU 2016:4 «Ny kommunelov» som er sendt på høring til kommunene. Kommunestyret mener utredningen i all hovedsak oppsummerer erfaringene med nåværende lov på en god måte og bidrar til klarere regler der det er behov for det. Formannskapet gir med noen få unntak sin tilslutning til de forslag som her fremmes.
2. Formannskapet vil særlig understreke betydningen av forslaget til ny formålsparagraf som understreker det lokale demokrati og selvstyre. At kommunen skal drive samfunnsutvikling, tjenesteyting og myndighetsutøvelse på en effektiv, tillitsskapende og bærekraftig måte. Videre at innskrenkinger i det lokale selvstyret må ha hjemmel i lov og må begrenses til det som er helt nødvendig for å ivareta nasjonale mål.
3. Formannskapet vil i tillegg bemerke;
  - a. Det bør vurderes om reglene om ansattes medvirkning innskrenkes til å fastslå at slike ordninger skal etableres og overlates til partene gjennom avtaleverket å avklare hvordan det skal skje.
  - b. Ønsker en å sikre 40% av hvert kjønn også ved forholdstallsvalg bør hvilken gruppe som skal sikre dette avgjøres enten ved loddtrekning eller at den gruppe med størst ubalanse sørger for dette.
  - c. Reglene om etterlønn for folkevalgte, her bør 3 mnd være et minimum og eventuell maksgrænse 6 mnd med avkortning mot inntekt opptjent i perioden.

- d. Eventuell offentliggjøring av interne dokumenter bør ikke skje før saken er utredet og klar til politisk behandling.
- e. Forslaget om å heve terskelen for å få innbyggerforslag behandlet støttes ikke.
- f. Det er viktig at fylkesmannens rolle som samordner av statlige tilsyn blir reell.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 13. september 2016

Jarle Snekkestad
rådmann

Kommuneloven endres: Blir din bedrift påvirket?

Nyhetsartikkel 07.06.2016 • Skrevet av Elen Schmedling Gimnæs (mailto:elen.gimnas@ks.no)

Krav om eierskapsmeldinger og vurderinger rundt organisering av økonomisk aktivitet er blant punktene med stor relevans for KS Bedrifts medlemmer når forslag til ny kommunelov nå er på høring.

Kommunelovutvalget har gjennomgått kommuneloven og vurdert om reglene er tilpasset kommunenes virkelighet og de nye oppgavene som kommunesektoren har fått over tid. Utvalget har levert sin rapport til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og forslagene er nå på høring, med frist 1. september 2016.

Her finner du NOU 2016:4 Ny kommunelov (/media/1886/nou-2016-4-ny-kommunelov.pdf)

Noen av forslagene er særlig relevante for KS Bedrifts medlemmer. Nedenfor følger en kort oversikt over enkelte sentrale forslag og temaer som blir berørt. Noen av punktene er primært til orientering.

KS Bedrift ønsker våre medlemmers vurdering av både de konkrete forslagene og temaene som nevnes:

- **Kommunale foretak – mindre endringer**

Videreføring av reglene

Utvalget foreslår å videreføre adgangen til å organisere deler av den kommunale virksomheten i kommunale foretak. Utvalget foreslår i hovedsak også å videreføre regelverket for kommunale foretak.

Medlemmer av kommunestyret kan ikke velges til KF-styret

Utvalget foreslår en ny bestemmelse om at medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret ikke skal kunne velges til styret i kommunale foretak. Dette for å unngå uheldige dobbeltroller og habilitetsproblematikk.

Økonomisk aktivitet

Utvalget viser ellers til at det kan oppstå problemer med ulovlig statsstøtte dersom det kommunale foretaket utøver økonomisk aktivitet i et konkurransemarked. Utvalget fremmer ikke noe lovforslag på dette punktet, men mener at det bør kartlegges i hvilken utstrekning det foregår økonomisk aktivitet i de kommunale foretakene. Se side 130-134.

- **Interkommunalt samarbeid – to nye modeller til erstatning for kommuneloven § 27**

Utvalget foreslår å lovfeste to nye samarbeidsformer til erstatning for interkommunalt samarbeid etter § 27 i gjeldende kommunelov. Dette er for det første kommunale oppgavefelleskap som er beregnet på samarbeid om enkeltstående tjenester. Utvalget foreslår for det andre å lovfeste en regionrådsmodell.

Modellene er ment å være enklere samarbeidsordninger sammenlignet med for eksempel samarbeid etter lov om interkommunale selskaper (IKS). Det foreslås noe strammere regulering av oppgavefelleskapene enn dagens regulering av § 27-virkomhet, men ingen materielle endringer av betydning. Se side 200-204.

Det foreslås også å tydeliggjøre at saksbehandlingsreglene i kommuneloven (herunder prinsippene om at vedtak skal treffes i møte og møteoffentlighet) som gjelder folkevalgte organer, skal også gjelde for de nye regionrådene og de kommunale oppgavefelleskapene så langt det passer. Se side 66. Det samme gjelder reglene i kommuneloven om økonomiforvaltning. Se side 229.

- **Styring og kontroll av kommunalt eide selskaper mv.**

Krav om eierskapsmelding

Utvalget har vurdert hvordan kommunestyret kan ivareta den politiske styringen og kontrollen når ansvaret for oppgaveløsning er lagt for eksempel til kommunale foretak, interkommunale samarbeid, aksjeselskaper, IKS-er e.l. Utvalget mener at de viktigste styringsvirkemidlene allerede på plass i lovverket, men foreslår likevel å styrke den politiske styringen og kontrollen gjennom blant annet krav om at kommunen skal utarbeide en eierskapsmelding.

Eierskapsmeldingen skal si noe om kommunens prinsipper for eierstyring og gi en oversikt over selskapene og de formål kommunen har med disse. Eierskapsmeldingen skal behandles og vedtas av kommunestyret hver valgperiode.

Selskapskontroll, innsyn

Videre foreslår utvalget noe skjerpede krav til innholdet i den kommunale selskapskontrollen, blant annet ved å definere eierskapskontroll som en revisjonsoppgave som må skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk. Det foreslås også å presisere retten for kontrollutvalget til innsynsrett i kommunale aksjeselskap, interkommunale selskap, regionråd og kommunale oppgavefelleskap, herunder få de opplysninger de trenger for å gjennomføre sin kontroll.

Se side 347-362.

- **Kommunen som markedsaktør – organisering av økonomisk virksomhet**

Utvikling i kommunal sektor

Det har over tid vært en betydelig utvikling i hvordan kommunene organiserer virksomheten sin. Blant annet har det vært en økning i bruken av selskaper som en måte å organisere den kommunale virksomheten på. Kommunene opptrer også i større grad som aktører i et økonomisk marked ved at de enten selv eller via ulike samarbeid eller selskaper tilbyr tjenester i et marked i konkurranse med andre.

Utvalget redegjør i kapittel 22 for statsstøtterettslige problemstillinger som kan oppstå når kommunene er i markedet, og om dette medfører behov for å endre kommuneloven eller andre lover.

Problemstillinger under utredning

Utvalget fremmer ikke noen lovforslag på dette området. Det vises imidlertid til det arbeidet regjeringen har satt i gang for å utrede de EØS-rettslige problemstillingene som ESA de siste årene har tatt opp overfor norske myndigheter. Dette gjelder 1) det generelle skattefritaket for det offentlige, herunder kommunene, 2) fare for krysssubsidiering ved ulovlig overføring av midler fra skjermet offentlig/kommunal virksomhet til konkurranseutsatt virksomhet og 3) eventuelle fordeler som ubegrensede offentlige/kommunale garantier gir for økonomisk aktivitet i markedet.

ESA har foreløpig konkludert med at verken det norske generelle skattefritaket eller ubegrensede offentlige garantier for økonomisk aktivitet er i overensstemmelse med EØS-avtalens regler om offentlig støtte. Saken er fortsatt under utredning av norske myndigheter.

Fremtidig løsning – utskillingsplikt?

En løsning som ESA har foreslått er innføring av krav om at all økonomisk aktivitet legges til selskaper som er skattepliktige, og som kan gå konkurs. Det er derfor ikke usannsynlig at kommunene på sikt kan få en lovfestet plikt (som i Finland) til å skille ut sin økonomiske aktivitet i egne rettssubjekter med begrenset eieransvar.

I den grad kommuner, kommunale foretak (KF), interkommunale selskap (IKS), kommunale oppgavefellesskap, regionråd eller andre interkommunale samarbeid utfører virksomhet som etter EØS-reglene regnes som økonomisk aktivitet, må denne altså skilles ut fra den øvrige virksomheten. Se side 284-288.

- **Selvkost – nye overordnede regler**

Utvalget foreslår å lovfeste enkelte overordnede og generelle regler for beregning av selvkost i kommuneloven. Utvalget foreslår at disse reglene skal anvendes der selvkostprinsippet antas å gjelde for utmåling/beregning av gebyrer med hjemmel i en særlov. Se s. 282-283.

- **Regnskapsplikt mv. for regionråd og kommunale oppgavefelleskap**

Utvalget foreslår å presisere i kommuneloven at det skal utarbeides en egen økonomiplan, eget årsbudsjett og eget regnskap for hhv. regionråd og kommunalt oppgavefelleskap, både når disse er egne rettssubjekter og når de er en del av kommunen. Det foreslås også krav om at merforbruk i driftsregnskapet for et regionråd eller et kommunalt oppgavefelleskap skal dekkes inn året etter at det oppstod. Dette skal også gjelde også for kommunale foretak. Se side 229-236.

- **Informasjonsplikt om selskapenes virksomhet**

Forslag om at kommunene aktivt skal informere om virksomheten som foregår i kommunale selskaper og interkommunale samarbeid når disse utfører arbeid for kommunen. Denne plikten vil ligge hos kommunen som eier. Se s. 69.

- **Kommunale garantier – tydeliggjøring**

Forbudet mot å stille kommunal garanti for næringsvirksomhet videreføres. Dette har betydning for adgangen til lånegarantier for kommunal virksomhet og selskaper som helt eller delvis har gevinstsom formål, og også for virksomhet som i stor grad eller primært driver forretningsmessig virksomhet i et marked. Vurderingen av hva som er næringsvirksomhet og deltakelse i et marked, kan være krevende. Se side 266.

KS Bedrift ber medlemmene om følgende:

- Vi ber om medlemsbedriftenes synspunkter på forslagene og temaene ovenfor.
- Kom også gjerne med innspill til forslag/temaer som ikke er nevnt her, men som dere mener har relevans og kan få betydning for virksomheten dere driver.
- Innspillene vil brukes i KS Bedrift sitt hørings svar til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Hvis det er noe dere ønsker å drøfte nærmere med oss, så ta gjerne kontakt med Elen Gimnæs på tlf. 482 87 550 (e-post: elen.gimnas@ks.no (mailto:elen.gimnas@ks.no)).

KS Bedrift arrangerer et høringsmøte om kommuneloven den 30. august 2016 (/kalender/juridisk-service/ny-kommunelov-hoeringsmoete/).

Av hensyn til å få samordnet innspillene, ber vi om skriftlig tilbakemelding innen **5. september 2016.**

Her finner du NOU 2016:4 Ny kommunelov (/media/1886/nou-2016-4-ny-kommunelov.pdf)